

Misinformatie of desinformatie

- Misinformatie = Te snel geschreven teksten, teksten die niet terug te voeren zijn op een bron.
- Grensgeval is gedeeltelijke info. of gekleurde steekproeven. De data worden wel feitelijk weergegeven, maar alles wat onwelgevallig is wordt weggelaten.
- Desinformatie = is een bewust foute voorstelling van zaken, leugens en propaganda, trollen en (deep)fakenews. <https://www.vpro.nl/programmas/tegenlicht/kijk/afliveringen/2018-2019/deep-fake-news.html>

Maleutiek-voorjaar 2020-8

7

2-Zelfkritiek onderzoek

- Herhalen van onderzoek, https://www.trouw.nl/nieuws/den-wetenschappers-leggen-uit-waarom-ze-onderzoek-van-anderen-herhalen*661fbdb9/
- Onderzoek doen naar verbindingen tussen onderzoeksinstituten en partijen die belangen hebben. Kijken naar druk van opdrachtgevers en dergelijke. https://www.trouw.nl/opinie/crapperhaus-kiest-terecht-voor-nabijheid-en-onafhankelijkheid-voor-zijn-huis-onderzoekers*bb7eb8c7/
- Kritisch kijken naar eigen methodologie. <https://www.rug.nl/research/portaal/files/10194675/debue.pdf>

Maleutiek-voorjaar 2020-8

8

Onderzoeksjournalistiek

<https://www.groene.nl/over/pagina/de-groene-amsterdammer-en-onderzoeksjournalistiek>

Probleem is zekerheid en geld. Freelancers hebben het moeilijker om zonder steun van een krant of een instituut langdurig en onwelgevallig onderzoek te doen. Stichtingen en collectieven vullen deze leemte. *Follow the money, 1877*, Investico en *Bellingcat* zijn daar voorbeelden van.

Maleutiek-voorjaar 2020-8

9

Verlichting bijt zichzelf in de staart

- We kijken kritisch naar wat voorheen doorging voor De Waarheid. De hiervoor genoemde (zelf)kritieken maakt de werkelijkheid steeds meer gelaagd.
- Voor veel mensen wordt duidelijk dat zij 'De Waarheid' nooit zullen (her)kennen. Niet iedereen wil omgaan met die complexiteit. Waar mensen geen kritiek en twijfel willen, maar heldere taal en simpele antwoorden dáár is ruimte voor 'de bullshitter' en 'fake-news'.

Maleutiek-voorjaar 2020-8

10

De bullshitter

Harry Frankfurt schreef 'On Bullshit' al in 1986 de tekst werd zelfstandig uitgegeven in 2005. Dat was het moment dat het nihilisme voelbaar werd en we deze term goed konden gebruiken om aan te geven wat er gebeurt met waarheid in het nihilisme.

De bullshitter = post-waarheid en post-leugen! Deze categorieën bestaan niet meer voor hem/haar.

Maleutiek-voorjaar 2020-8

11

Fake news

- Joris Luyendijk beschrijft in 'Het zijn net mensen' hoe hij als correspondent buitenland soms minder weet van wat er ter plekke gebeurt dan mensen in Nederland. Hij laat zien hoe beelden gemanipuleerd worden en daarmee ons beeld van de werkelijkheid ook. Maar ook deze kritiek bijt zichzelf in de staart;
- <https://www.theguardian.com/world/2017/dec/22/us-ambassador-to-netherlands-describes-own-words-as-fake-news>

Maleutiek-voorjaar 2020-8

12

Leven met nihilisme

- Het lijkt nu alsof we niet kunnen leven met de erkenning dat we De Waarheid, De Moraal en De Eenheid kwijtraken.
- Het enige verschil is echter dat we het nu weten!
- Nietzsche zegt daarom ook dat het een Europees probleem is. Wij zijn de groep bij uitstek die dachten dat ze De Waarheid konden bereiken/ontdekken en de ontwenning van dat idee kost ons grote moeite.

Maleutiek-voorjaar 2020-8

13

Kinderen van de Verlichting

- We weten meer dan ooit, hebben toegang tot kennis, kunnen kritiek leveren op wat we aantreffen en zijn in die zin geslaagde kinderen van de Verlichting.
- De Verlichting bood ons de beproefde kennis van anderen als te volgen wegen, maar daardoor waren we ook afhankelijk.
- Diezelfde Verlichting maakte ons los van die voorgeschreven en onvrije wegen tot waarheid en moraal, maar nu moeten we dus volwassen worden.

Maleutiek-voorjaar 2020-8

14